
Vergaderjaar 2014–2015

21 501-34

Raad voor Onderwijs, Jeugd, Cultuur en Sport

Nr. 242

BRIEF VAN DE MINISTER VAN VOLKSGEZONDHEID, WELZIJN EN SPORT

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 16 december 2014

Hierbij zend ik u het verslag van de Formele Sportraad (als onderdeel van de Onderwijs-, Jeugd-, Cultuur-, en Sportraad) van 25 november 2014. Het verslag van de Jeugdraad d.d. 12 december volgt later.

De Minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport,
E.I. Schippers

Raadsconclusies Sport en innovatie

De conclusies zijn unaniem aangenomen door de Raad. Nederland was van mening dat de conclusies evenwichtig zijn in het licht van de subsidiariteit en staat positief tegenover de meerwaarde die de EU samenwerking kan hebben in het kader van de voorgestelde stimuleringsmaatregelen.

Beleidsdebat «Sport en lichaamsbeweging in de schoolgaande leeftijd»

Het Voorzitterschap had een gastspreker uitgenodigd om het debat in te leiden en zijn ideeën en kijk op de problematiek met de Ministers te delen: de heer Giovanni MALAGÒ (voorzitter van het Italiaans Nationaal Olympisch Comité – CONI). Helaas was de gastspreker op het laatste moment verhinderd. Daarnaast had het voorzitterschap ten behoeve van dit agendapunt een discussiedocument opgesteld waarin was aangegeven dat de Ministers tijdens het debat zullen worden verzocht een tweetal vragen te beantwoorden.

Nederland gaf aan dat het onderwerp sport en school bovenal een nationaal beleidsthema is en dat in het licht van de subsidiariteit de mening is dat de focus van de EU op sportterrein niet direct op dit thema zou moeten liggen. Wel gaf Nederland aan bereid te zijn goede voorbeelden te delen om op die manier van elkaar te leren.

De andere lidstaten gaven aan dat wel een belangrijk Europees thema te vinden. Ze gaven aan dat de lichaamsbeweging bij kinderen terugloopt. Slechts bij een aantal lidstaten was het omgekeerde merkbaar of was de deelname aan sport stabiel (o.a. Zweden, Finland, Denemarken, Verenigd Koninkrijk en Duitsland). De grootste achteruitgang was merkbaar bij kinderen van middelbare school leeftijd en dan voornamelijk bij meisjes, kinderen uit lagere sociale klassen en immigrantenkinderen. De reden die middelbare school leerlingen aangaven voor terugloop van sportdeelname was vaak onvoldoende tijd en veel andere mogelijkheden tot vrijetijdsbesteding naast sport.

Meerdere lidstaten gaven aan dat sport onderdeel moet zijn van het algemene leerplan. De aangegeven uren die momenteel aan sport worden besteed in de lidstaten verschilden van 2 uur tot 5 uur per week.

Verder noemt een aantal landen de aanbevelingen van de WHO dat alle kinderen onder de 18 jaar minimaal 1 uur per dag moeten bewegen. Frankrijk noemde daarnaast de Europese Week van de Sport (september 2015) als belangrijke aanjager van sportdeelname, waarbij ze in willen zetten op transnationale projecten tussen scholen. Een aantal lidstaten heeft zich concrete doelen gesteld dat over een bepaald aantal jaar een bepaald percentage van de bevolking actief moet zijn in sport.

Verder gaven landen aan zich zorgen te maken over obesitas en sedentair (passief) gedrag. Ook noemden zij dit vaak in combinatie met ongezond eten en een ongezonde levensstijl.

De eerste vraag die het Italiaans voorzitterschap had voorgelegd aan de lidstaten was: «*Wat zijn de oorzaken van de achteruitlopende sportbeoefening en lichaamsbeweging onder kinderen in de schoolgaande leeftijd?*»

Nederland merkte op dat de sportdeelname van schoolkinderen een lichte stijging vertoont voor de buitenschoolse sportdeelname. Daarnaast sporten kinderen niet alleen buitenschools, maar ook tijdens schooluren. De lestijden voor bewegingsonderwijs in het primair onderwijs is al jaren stabiel. Ook in het voortgezet onderwijs is het aantal uren bewegingsonderwijs stabiel. In het eerste leerjaar wordt het meeste bewegingsonderwijs gegeven en gedurende de verdere schooltijd loopt het sterk af. Belemmeringen voor het aanbieden van meer uren bewegingsonderwijs zijn: tekort aan accommodaties, financiering en te weinig bevoegde docenten.

De ambitie van het Nederlands kabinet en de Raad voor het Primair Onderwijs is dat vanaf 2017 iedere basisschoolleerling twee uur bewegingsonderwijs door een bevoegd docent krijgt. Waar mogelijk wordt gestreefd naar drie uur.

Antwoorden van andere lidstaten betroffen onder andere: Gebrek aan motiverende rol van ouders, meer aandacht voor vakken als wiskunde, waardoor sport in het gedrang komt, de concurrentie tussen sport en niet fysieke vakken, gebrek aan accommodaties, faciliteiten en financiële middelen, gebrek aan gekwalificeerde sportonderwijzers, meer aandacht voor computer en tv.

De tweede vraag luidde als volgt: *«Wat kunnen regeringen en overheden – rekening houdend met de huidige beperkingen in de overheidsuitgaven – doen om de huidige trend om te keren en sportbeoefening en lichaamsbeweging voor deze leeftijdscategorie te stimuleren?»*

Nederland bracht in dat de Ministeries van VWS en OCW de onderwijsraden steunen bij de uitvoering van de onderwijsagenda sport, bewegen en een gezonde leefstijl. Het doel van deze onderwijsagenda is het komen tot een kwantitatieve en kwalitatieve toename van sport, bewegen en een gezond leefstijlaanbod in en rondom de school. Verder nodigt een uitdagend schoolplein kinderen uit spelenderwijs meer te bewegen en sporten. Daarnaast worden zogenaamde buurtsportcoaches ingezet. Vanaf 2014 is door de Nederlandse regering structurele financiering beschikbaar voor 2.900 buurtsportcoaches. Met de inzet van buurtsportcoaches wordt bereikt dat: meer mensen kunnen sporten en bewegen in de buurt, sportverenigingen worden versterkt, en een verbinding wordt gelegd tussen de sportsector en andere sectoren. Ten slotte heeft de Nederlandse regering een subsidieregeling beschikbaar gesteld voor lokale initiatieven (de Sportimpuls die vanaf 2012 van start is gegaan). De Sportimpuls ondersteunt lokale sport- en beweegaanbieders bij het opstarten en uitvoeren van nieuwe activiteiten in de buurt, met name waar achterstanden worden geconstateerd.

Andere lidstaten noemden onder andere de volgende maatregelen: Aantrekkelijk maken van speelplaatsen/sportvriendelijke schoolpleinen, de woonomgeving meer sportvriendelijk maken door skateboardgelegenheden en voetbalveldjes, kinderen meer laten staan achter bureaus en fitnessballen in plaats van bureaustoel, samenwerking tussen sportclubs en scholen, gezondheidsbewustzijn; campagnes en bekende topsporters inzetten als ambassadeurs, sportevenementen op scholen en in buurten organiseren en sportcompetities tussen scholen, verenigingen toegang geven tot gymlokalen op scholen, schoollabel; scholen motiveren door een vlag of een sportief label te geven, leerplannen en opleidingen van docenten kwalitatief verbeteren, een boek uitgebracht met oefeningen voor kinderen.

Terugkoppeling België/Luxemburg/Malta over de WADA bijeenkomst (Paris 15–16 November)

Luxemburg bracht mede namens België en Malta (EU vertegenwoordigende Lidstaten in stichtingsbestuur van WADA) verslag uit over de vergadering van 15/16 november jl. in Parijs.

Agendapunten van de vergadering waren:

- Goedkeuring van het 2015 plan inzake de lijst van onafhankelijke experts in de comités van WADA. De Raad van Europa heeft voorgesteld de samenwerking tussen Europa en de WADA te verbeteren om zo extra uitgaven te vermijden, die anders zouden ontstaan door overlap van werk, tijd en uitgaven.
- Verder werd het strategisch programma van 2015–2019 aangenomen, waarin de prioriteiten zijn opgenomen die zien op ondersteuning van de implementatie van de nieuwe WADA code, versterking van onderwijs en de preventie bij atleten en de ontwikkeling van het nieuwe platform ADAMS (*ADAMS 2016*).
- In aanvulling op het budget van 10 miljoen dollar van het IOC ten behoeve van anti doping onderzoek, hebben 13 landen in totaal 11,5 miljoen dollar bijgedragen. De Europese overheden hebben benadrukt dat het hierbij moet gaan om een vrijwillige bijdrage.
- Ook werd de begroting van 2015 besproken. De begroting is voor dat jaar met 3% verhoogd, waarbij een maximale reserve aangehouden mag worden van 5 miljoen dollar. Onderbouwing van de verhoging is gelegen in de nieuwe WADA code en het nieuwe platform ADAMS. Europa vindt dat de verhoging van tijdelijke aard moet zijn, daarna moet opnieuw naar de begroting gekeken worden, o.a. naar de reiskosten van vertegenwoordigers.
- Andere punten die nog werden besproken waren de biologische paspoorten van atleten, de lange juridische procedures en de kosten daarvan en de situaties in Kenia, Brazilië en Jamaica.

Raad van Europa conventie over manipulatie van sportwedstrijden

Het verdrag van de Raad van Europa inzake de bestrijding van match-fixing is ondertekend door 17 landen, waarvan 8 EU landen. Frankrijk ondersteund door de ondertekenaars (Bulgarije, Denemarken, Financiën, Duitsland, Griekenland, Litouwen en Nederland) deed een oproep aan lidstaten die nog niet hadden ondertekend om dit alsnog te doen, vanwege de meerwaarde van het verdrag. Verder deed Frankrijk een verzoek aan de Europese Commissie om met een besluit te komen ten behoeve van ondertekening door de Europese Unie van het verdrag.

Malta refereerde aan de Europese Unie regelgeving inzake vrij verkeer en de vraag die zij in dit kader voor advies hebben voorgelegd aan het Europese Hof van Justitie.

Werkprogramma Letland.

Letland wil tijdens het voorzitterschap eerste helft 2015 verder gaan met de implementatie van het EU werkplan sport 2014–2017. Zij wil voornamelijk de duurzaamheid van het plan waarborgen. Daarnaast wil Letland de deelname aan sport bevorderen.

Ze hebben het voornemen om raadsconclusies op te stellen op het gebied van arbeidsmarkt en sport.

Er wordt een vervolg gegeven aan de bevordering van een gezonde leefstijl, door middel van de HEPA aanbevelingen.

Ten slotte wordt de gebruikelijke EU coördinatie richting WADA genoemd.

Gepland programma:

- Bijeenkomst van directeuren sport in Riga op 17 februari 2015.
- Conferentie over lichaamsbeweging op 16 februari 2015.
- OJSCRaad op 19 mei 2015.